

II

(Aktai, priimti remiantis EB ir (arba) Euratomo steigimo sutartimis, kurių skelbti neprivaloma)

SPRENDIMAI

KOMISIJA

KOMISIJOS SPRENDIMAS

2009 m. liepos 9 d.

kuriuo nustatomi ekologiniai kriterijai, taikomi suteikiant Bendrijos ekologinį ženklą tekstilės gaminiams

(pranešta dokumentu Nr. C(2009) 4595)

(Tekstas svarbus EEE)

(2009/567/EB)

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį,

atsižvelgdama į 2000 m. liepos 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1980/2000 dėl pakeistos Bendrijos ekologinio ženklo suteikimo sistemos ⁽¹⁾, ypač į jo 6 straipsnio 1 dalies antrą pastraipą,

pasitarusi su Europos Sąjungos ekologinio ženklavimo valdyba,

kadangi:

(1) Pagal Reglamentą (EB) Nr. 1980/2000 Bendrijos ekologinį ženklą galima suteikti produktui, pasižyminčiam savybėmis, dėl kurių jis galėtų labai prisidėti gerinant pagrindinius aplinkos aspektus.

(2) Reglamente (EB) Nr. 1980/2000 numatyta, kad konkretūs ekologinio ženklo kriterijai, rengiami remiantis Europos Sąjungos ekologinio ženklavimo valdybos parengtais kriterijais, turi būti nustatomi pagal gaminių grupes.

(3) Reglamente taip pat numatyta, kad ekologinio ženklo kriterijai ir su tais kriterijais susiję vertinimo bei patikros reikalavimai turi būti persvarstyti laiku, dar nepasibaigus konkrečiai gaminių grupei taikomų kriterijų galiojimo laikotarpiui.

(4) Vadovaujantis Reglamentu (EB) Nr. 1980/2000, laiku persvarstyti ekologiniai kriterijai ir su jais susiję vertinimo ir patikros reikalavimai, nustatyti 1999 m. vasario 17 d. Komisijos sprendimu 1999/178/EB, nustatančiu ekologinius kriterijus, taikomus suteikiant tekstilės gaminiams Bendrijos ekologinį ženklą ⁽²⁾, su pakeitimais, padarytais 2002 m. gegužės 15 d. Sprendimu 2002/371/EB, nustatančiu Bendrijos ekologinio ženklo suteikimo ekologinius kriterijus tekstilės gaminiams ⁽³⁾. Šie ekologiniai kriterijai ir su jais susiję vertinimo bei patikros reikalavimai galioja ne ilgiau kaip iki 2009 m. gruodžio 31 d.

(5) Atsižvelgiant į minėtą persvarstymą tikslinga iš dalies pakeisti gaminių grupės apibrėžtį ir nustatyti naujus ekologinius kriterijus siekiant, kad būtų paisoma mokslo pažangos ir rinkos pokyčių.

(6) Ekologiniai kriterijai ir su jais susiję vertinimo bei patikros reikalavimai turėtų galioti ketverius metus nuo šio sprendimo priėmimo dienos.

(7) Todėl Sprendimas 1999/178/EB turėtų būti pakeistas.

(8) Gamintojams, kurių gaminiams remiantis Sprendime 1999/178/EB nurodytais kriterijais buvo suteiktas tekstilės gaminiams suteikiamas ekologinis ženklas, reikėtų suteikti pereinamąjį laikotarpį, kad jie turėtų pakankamai laiko savo gaminius pritaikyti taip, jog jie atitiktų persvarstytus kriterijus ir reikalavimus. Be to, iki minėto sprendimo galiojimo pabaigos gamintojams turėtų būti leista teikti paraiškas, parengtas pagal Sprendime 1999/178/EB arba šiame sprendime nustatytus kriterijus.

⁽¹⁾ OL L 237, 2000 9 21, p. 1.

⁽²⁾ OL L 57, 1999 3 5, p. 21.

⁽³⁾ OL L 133, 2002 5 18, p. 29.

- (9) Šiame sprendime numatytos priemonės atitinka pagal Reglamento (EB) Nr. 1980/2000 17 straipsnį įsteigto komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Gaminių grupei „tekstilės gaminiai“ priskiriama:

- a) tekstilės drabužiai ir priedai: drabužiai ir priedai (pvz., nosinės, kaklaskarės, rankinės, pirkiniai maišeliai, kuprinės, diržai ir pan.), kurių ne mažiau kaip 90 % masės sudaro tekstilės pluoštai;
- b) interjero tekstilės gaminiai: patalpose naudoti skirti tekstilės gaminiai, kurių ne mažiau kaip 90 % masės sudaro tekstilės pluoštai. Šiam pogrupiui priskiriami panamos audiniai ir kilimėliai. Jam nepriskiriamos kiliminės grindų dangos ir sienų dangos;
- c) pluoštai, verpalai ir audiniai (įskaitant ilgaamžius neaustinius), skirti naudoti tekstilės drabužiams ir priedams arba interjero tekstilės gaminiams.

Šiai gaminių grupei nepriskiriami tekstilės gaminiai, apdoroti biocidiniais produktais, išskyrus įtrauktuosius į Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 98/8/EB IA priedą⁽¹⁾, jeigu ši cheminė medžiaga tekstilės gaminiams suteikia papildomų savybių, kuriomis visų pirma siekiama apsaugoti žmonių sveikatą (pvz., biocidinių produktų dedama į tekstilės tinklelius ir drabužius, kad būtų atbaidomi uodai, blusos, erkės ar alergenai) ir jeigu aktyviąją cheminę medžiagą leidžiama naudoti minėtam tikslui pagal Direktyvos 98/8/EB V priedą.

Apskaičiuojant tekstilės pluoštų dalį procentais tekstilės drabužiuose ir prieduose bei interjero tekstilės gaminiuose nereikia atsižvelgti į pūkus, plunksnas, membranas ir dangas.

2 straipsnis

Kad gaminių grupei „tekstilės gaminiai“ priskiriamiems gaminiams pagal Reglamentą (EB) Nr. 1980/2000 būtų suteiktas Bendrijos ekologinis ženklas, tekstilės gaminiai turi atitikti šio sprendimo priede nustatytus kriterijus.

3 straipsnis

Gaminių grupei „tekstilės gaminiai“ taikomi ekologiniai kriterijai ir susiję vertinimo bei patikros reikalavimai galioja ketverius metus nuo šio sprendimo priėmimo dienos.

4 straipsnis

Administravimo tikslais gaminių grupei „tekstilės gaminiai“ suteikiamas kodo numeris „016“.

5 straipsnis

Sprendimas 1999/178/EB panaikinamas.

6 straipsnis

1. Iki šio sprendimo priėmimo dienos pateiktos paraiškos gaminių grupei „tekstilės gaminiai“ priskiriamiems gaminiams suteikti ekologinį ženklą vertinamos pagal Sprendime 1999/178/EB nustatytas sąlygas.

2. Nuo šio sprendimo priėmimo dienos, bet ne vėliau kaip iki 2009 m. gruodžio 31 d., pateiktos paraiškos gaminių grupei „tekstilės gaminiai“ priskiriamiems gaminiams suteikti ekologinį ženklą, gali būti grindžiamos Sprendime 1999/178/EB arba šiame sprendime nustatytais kriterijais.

Tos paraiškos vertinamos pagal kriterijus, kuriais yra grindžiamos.

3. Jei ekologinis ženklas suteikiamas remiantis paraiška, vertinama pagal Sprendime 1999/178/EB nustatytus kriterijus, tas ekologinis ženklas gali būti naudojamas dvylika mėnesių nuo šio sprendimo priėmimo dienos.

7 straipsnis

Šis sprendimas skirtas valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje, 2009 m. liepos 9 d.

Komisijos vardu

Stavros DIMAS

Komisijos narys

⁽¹⁾ OL L 123, 1998 4 4, p. 1.

PRIEDAS

BENDROSIOS NUOSTATOS**Kriterijų tikslai**

Šiais kriterijais visų pirma siekiama skatinti, kad būtų mažinama su tekstilės gamybos grandinės pagrindiniais procesais, įskaitant pluošto gamybą, verpimą, audimą, mezgimą, balinimą, dažymą ir apretavimą, susijusi vandens tarša.

Nustatomos tokios kriterijų vertės, kurias taikant skatinama ženklinti tekstilės gaminius, kurie aplinkai daro mažesnę poveikį.

Vertinimo ir patikros reikalavimai

Konkretūs vertinimo ir patikros reikalavimai nurodomi prie kiekvieno kriterijaus.

Kai reikalaujama, kad pareiškėjas pateiktų deklaracijas, dokumentus, analizes, bandymo ataskaitas ar kitus įrodymus, kuriais patvirtinama, kad kriterijų yra laikomasi, tai reiškia, kad visi šie dokumentai gali būti parengti atitinkamai pareiškėjo ir (arba) jo tiekėjo (tiekėjų), ir (arba) jų tiekėjo (tiekėjų) ir t. t.

Jei reikia, leidžiama naudoti ne tik kiekvienam kriterijui nurodytuosius, bet ir kitus bandymo metodus, jeigu jų lygiavertiškumą patvirtina paraišką nagrinėjanti kompetentinga institucija.

Funkcinis vienetas, su kuriuo turėtų būti susijusios sąnaudos ir išeiga, yra 1 kg tekstilės gaminio įprastomis sąlygomis (65 % ± 4 % santykinis drėgnis ir 20 °C ± 2 °C temperatūra; šios standartinės sąlygos apibrėžtos standarte ISO 139 Tekstilės gaminiai – standartinės kondicionavimo ir bandymų sąlygos).

Prereikus kompetentingos institucijos gali pareikalauti patvirtinamųjų dokumentų ir atlikti nepriklausomas patikras.

Rekomenduojama, kad vertindamos paraiškas ir tikrindamos, kaip laikomasi kriterijų, kompetentingos institucijos atsižvelgtų į pripažintų aplinkosaugos vadybos sistemų, pavyzdžiui, AVAS (angl. EMAS) arba ISO 14001, diegimą (*pastaba*. Tokių vadybos sistemų diegti neprivaloma).

EKOLOGINIAI KRITERIJAI

Kriterijai yra suskirstyti į tris pagrindines kategorijas, susijusias su tekstilės pluoštais, procesais bei chemikalais ir tinkamumu naudoti.

TEKSTILĖS PLUOŠTO KRITERIJAI

Šiame skirsnyje pateikti pluošto kriterijai yra nustatyti akrilo, medvilnės ir kitiems natūraliems celiuliozės sėkliniams pluoštams, elastano, linų ir kitiems karnienos pluoštams, neskaltbai vilnai ir kitiems keratino pluoštams, dirbtiniam celiuliozės pluoštui, poliamidui, poliesteriui ir polipropilenui.

Taip pat leidžiami kitokie pluoštai, kuriems nenustatyti atitinkami kriterijai, išskyrus mineralinį pluoštą, stiklo pluoštą, metalinį pluoštą, anglinį pluoštą ir kitus neorganinius pluoštus.

Pluošto rūšys gali neatitikti šiame skirsnyje nustatytų kriterijų, jeigu šis pluoštas sudaro mažiau kaip 5 % visos tekstilės pluošto masės tame gaminyje. Taip pat šios pluošto rūšys gali neatitikti minėtų reikalavimų, jeigu pluoštas yra iš perdirbtos medžiagos. Tokiomis sąlygomis perdirbtas pluoštas yra apibrėžiamas kaip pluoštas, pagamintas tik iš tekstilės atliekų ir drabužių gamybos ar vartotojų sudėvėtų drabužių atliekų (tekstilės gaminiai ar kita). Nepaisant to, ne mažiau kaip 85 % gaminio masės sudarantys pluoštai turi atitikti tam tikrus, jeigu tokie yra, konkrečiam pluoštui nustatytus kriterijus arba tai turi būti perdirbtas pluoštas.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia išsamią informaciją apie tekstilės gaminio sudėtį.

1. Akrilas

1.1. Iš pluošto gamyklos išvežamame žaliavos pluošte akrilnitrilo likutis yra mažesnis kaip 1,5 mg/kg.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia bandymo, kuris buvo atliktas taikant nurodytą metodą, ataskaitą: ekstrahavimas verdančiu vandeniu ir kiekio nustatymas kapiliarine dujų ir skysčių chromatografija.

- 1.2. Į orą išmetamo akrilnitrilo kiekis (vykstant polimerizacijai ir iki tirpalo paruošimo verpimui), išreikštas metiniu vidurkiu, yra mažesnis kaip 1 g/kg pagaminto pluošto.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia išsamius dokumentus ir (arba) bandymo ataskaitas, įrodančius atitiktį šiam kriterijui, kartu su atitikties deklaracija.

2. Medvilnės ir kiti natūralūs celiuliozės sėkliniai pluoštai (įskaitant kapoką)

Medvilnės ir kituose natūraliuose celiuliozės sėkliniuose pluoštuose (toliau — medvilnė) yra ne daugiau kaip 0,05 ppm (jeigu bandymo metodo jautris tai leidžia) kiekvienos šių medžiagų: aldrino, kaptafolio, chlordano, DDT, dieldrino, endrino, heptachloro, heksachlorbenzeno, heksachlorcikloheksano (bendras izomerų skaičius), 2,4,5-T, chlordimeformo, chlorbenzilato, dinosebo ir jo druskų, monokrotofoso, pentachlorfenolio, toksapeno, metamidofoso, metilparationo, parationo, fosfamidono. Bandymas su kiekvienos siuntos žaliavine medvilne turėtų būti atliekamas prieš ją kaip nors apdorojant šlapiuoju būdu arba du kartus per metus, jeigu per metus gaunama daugiau kaip dvi medvilnės siuntos.

Šis reikalavimas netaikomas, jeigu daugiau kaip 50 % medvilnės kiekio sudaro ekologiškai išauginta medvilnė arba pereinamojo laikotarpio medvilnė, t. y. kai nepriklausoma organizacija patvirtino, kad ji išauginta pagal 2007 m. birželio 28 d. Tarybos reglamente (EB) Nr. 834/2007⁽¹⁾ nustatytus gamybos ir tikrinimo reikalavimus.

Šis reikalavimas netaikomas, jeigu kaip įrodymą galima pateikti dokumentą, kuriame nurodoma ūkininkų, išauginusių ne mažiau kaip 75 % galutiniame gaminyje sunaudojamos medvilnės, tapatybę, kartu pateikiant šių ūkininkų deklaracijas, kad laukai arba minėtos rūšies medvilnei auginami augalai ar pati medvilnė nebuvo apdoroti pirmiau nurodytomis medžiagomis.

Jeigu ne mažiau kaip 95 % gaminio sudaro ekologiška medvilnė, t. y. nepriklausoma organizacija patvirtino, kad ji buvo išauginta pagal Reglamente (EB) Nr. 834/2007 nustatytus gamybos ir tikrinimo reikalavimus, pareiškėjas greta ekologinio ženklo gali pateikti nuorodą „ekologiška medvilnė“. Jeigu 70–95 % gaminio sudaro ekologiška medvilnė, gaminį leidžiamą ženklinti nuoroda „pagaminta iš xy % ekologiškos medvilnės“.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia ekologinio sertifikavimo įrodymų arba dokumentų, kad ūkininkai nenaudojo tam tikrų medžiagų, arba bandymo, kuris buvo atliktas taikant nurodytus bandymo metodus, ataskaitą: tam tikrais atvejais US EPA 8081 A (organiniai chloro pesticidai ekstrahuojant ultragarsu arba Soxhlet ekstrakavimas ir nepoliariniai tirpikliai (izo-oktanas arba heksanas)), 8151 A (chlorinti herbicidai, naudojant metanolį), 8141 A (organiniai fosforo junginiai) arba 8270 C (pusiau lakūs organiniai junginiai).

Per metus turi būti naudojama ne mažiau kaip 3 % ekologiškos medvilnės, t. y. nepriklausoma organizacija turi patvirtinti, kad medvilnė buvo išauginta laikantis Reglamente (EB) Nr. 834/2007 nustatytų gamybos ir tikrinimo reikalavimų.

Pareiškėjas pateikia:

- informaciją apie sertifikavimo instituciją,
- deklaraciją, kurioje nurodo ekologiškos sertifikuotos medvilnės, per metus iš viso sunaudojamos gaminant tekstilės gaminius, kuriems suteikiamas ekologinis ženklas, dalį.

Kompetentinga institucija gali prašyti pateikti kitus dokumentus, kad galėtų įvertinti, ar buvo laikomasi standarto ir sertifikavimo sistemos reikalavimų.

3. Elastanas

- 3.1. Nenaudojami organiniai alavo junginiai.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia deklaraciją, kad junginiai nebuvo naudoti.

- 3.2. Vykstant polimerizacijai ir gaminant pluoštą į orą išmestų aromatinių diizocianatų kiekis, išmatuotas per kiekvieną proceso etapą, kuriuo jie išmesti, įskaitant nenumatytai išmestą, ir išreikštas metiniu vidurkiu, yra mažesnis kaip 5 mg/kg pagaminto pluošto.

⁽¹⁾ OL L 189, 2007 7 20, p. 1.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia išsamius dokumentus ir (arba) bandymo ataskaitas, įrodančius atitiktį šiam kriterijui, kartu su atitikties deklaracija.

4. Linų ir kiti karnienos pluoštai (įskaitant kanapes, džiuatą, ramę)

Linų ir kiti karnienos pluoštai neturi būti gaunami juos mirkant vandenyje, jeigu mirkymo vandenyje nuotekos nėra apdorojamos taip, kad kanapių pluošto mirkymo nuotekose cheminis deguonies suvartojimas (toliau – CDS) arba bendrasis organinės anglies kiekis (toliau – BOAK) būtų sumažinamas bent 75 %, o linų ir kitų karnienos pluoštų gavimo nuotekose – bent 95 %.

Vertinimas ir patikra. Jeigu pluoštas mirkomas vandenyje, pareiškėjas pateikia bandymo, kuris buvo atliktas taikant šį bandymo metodą, ataskaitą: ISO 6060 (CDS).

5. Neskalbtos vilnos ir kitokie keratino pluoštai (įskaitant avių, kupranugarių, alpakų, ožkų vilnas)

- 5.1. Bendras išvardytų cheminių medžiagų kiekis neviršija 0,5 ppm: γ -heksachlorcikloheksano (lindano), α -heksachlorcikloheksano, β -heksachlorcikloheksano, δ -heksachlorcikloheksano, aldrino, dieldrino, endrino, p,p'-DDT, p,p'-DDD.
- 5.2. Bendras išvardytų medžiagų kiekis neviršija 2 ppm: diazinono, propetamfoso, chlorfenvinfoso, dichlofentiono, chlorpirifoso, fenchlorfoso, etiono, pirimfosmetilo.
- 5.3. Bendras išvardytų cheminių medžiagų kiekis neviršija 0,5 ppm: cipermetrino, deltametrino, fenvalerato, cihalotrino, flumetrino.
- 5.4. Bendras išvardytų medžiagų kiekis neviršija 2 ppm: diflubenzurono, triflumurono, diciklanilo.

Bandymas su kiekvienos siuntos žaliavine vilna turėtų būti atliekamas prieš ją kaip nors apdorojant šlapiuoju būdu arba du kartus per metus, jeigu per metus gaunama daugiau kaip dvi vilnos siuntos.

Šie reikalavimai (išdėstyti 5.1, 5.2, 5.3 ir 5.4 punktuose ir vertinami pavieniui) netaikomi, jeigu kaip įrodymą galima pateikti dokumentą, kuriame nurodoma ūkininkų, pagaminančių ne mažiau kaip 75 % minėtosios vilnos ar keratino pluošto, tapatybę, kartu pateikiant šių ūkininkų deklaracijas, kad išvardytosios medžiagos nebuvo naudotos nei laukuose, nei taikytos atitinkamiems gyvuliams.

Vertinimas ir patikra pagal 5.1, 5.2, 5.3 ir 5.4 punktus. Pareiškėjas pateikia pirmiau nurodytus dokumentus arba bandymo, kuris buvo atliktas taikant IWTO projektinį bandymo metodą 59, ataskaitą.

- 5.5. Išleidžiant į nuotekų kolektorių skalbimo nuotekas, į nuotekų kolektorių išleidžiamas CDS kiekis neviršija 60 g CDS/kg nescalbtos vilnos, o nuotekos už gamyklos apdorojamos taip, kad CDS kiekis būtų sumažintas dar bent 75 % (šis CDS kiekis išreiškiamas kaip metinis vidurkis).

Vietoje išvalomose ir į paviršinius vandenis išleidžiamose nuotekose į paviršinius vandenis išleidžiamo CDS kiekis neviršija 45 g/kg nescalbtos vilnos. Į paviršinius vandenis išleidžiamų nuotekų pH yra nuo 6 iki 9 (išskyrus atvejus, kai vandenių, į kuriuos išleidžiama, pH yra už šio intervalo ribų), o temperatūra yra žemesnė negu 40 °C (išskyrus atvejus, kai vandenių, į kuriuos išleidžiama, temperatūra yra aukštesnė). Vilnos skalbimo įmonė išsamiai aprašo vilnos skalbimo nuotekų apdorojimo būdą ir nuolatos kontroliuoja CDS lygius.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia atitinkamus duomenis ir su šiuo kriterijumi susijusio bandymo, kuris buvo atliktas taikant ISO 6060 metodą, ataskaitą.

6. Dirbtiniai celiuliozės pluoštai (įskaitant viskozę, lajoceļ, acetatą, vario amoniakinį pluoštą, triacetatą)

- 6.1. Pluošte esančių absorbuojamų organinių halogenų koncentracija neviršija 250 ppm.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia bandymo, kuris buvo atliktas taikant ISO 11480.97 metodą (kontroliuojamas degimas ir mikrokulonometrija), ataskaitą.

- 6.2. Gaminant viskozės pluoštą į orą išmetamuose sieros junginiuose esantis sieros kiekis, išreikštas metiniu vidurkiu, neviršija 120 g/kg pagaminto gijinio pluošto ir 30 g/kg pagaminto štapelio pluošto. Jeigu gamykloje gaminamos abi šio pluošto rūšys, bendras išmetamas kiekis neviršija atitinkamo svertinio vidurkio.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia išsamius dokumentus ir (arba) bandymo ataskaitas, įrodančius atitiktį šiam kriterijui, kartu su atitikties deklaracija.

- 6.3. Viskožės pluoštams nustatytas iš gamybos vietos į vandenį išleidžiamo cinko kiekis, išreikštas metiniu vidurkiu, neviršija 0,3 g/kg.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia išsamius dokumentus ir (arba) bandymo ataskaitas, įrodančius atitiktį šiam kriterijui, kartu su atitikties deklaracija.

- 6.4. Vario amoniakiniam pluoštui nustatytas iš gamyklos išleidžiamose nuotekose esančio vario kiekis, išreikštas metiniu vidurkiu, neviršija 0,1 ppm.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia išsamius dokumentus ir (arba) bandymo ataskaitas, įrodančius atitiktį šiam kriterijui, kartu su atitikties deklaracija.

7. Poliamidas

Gaminant monomerus į orą išmetamo N_2O kiekis, išreikštas metiniu vidurkiu, neviršija 10 g/kg pagaminto poliamido 6 pluošto ir 50 g/kg pagaminto poliamido 6,6.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia išsamius dokumentus ir (arba) bandymo ataskaitas, įrodančius atitiktį šiam kriterijui, kartu su atitikties deklaracija.

8. Poliesteris

- 8.1. Stibio kiekis poliesterio pluošte neviršija 260 ppm. Jeigu stibis nenaudojamas, prie ekologinio ženklo pareiškėjas gali nurodyti „be stibio“ (arba lygiavertį tekstą).

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia deklaraciją, kad medžiaga nenaudota, arba bandymo, kuris buvo atliktas taikant tiesioginio nustatymo atominės absorbcijos spektrometrijos metodą, ataskaitą. Bandymas su žaliaviniu pluoštu atliekamas pirmiau prieš šį pluoštą kaip nors apdorojant šlapiuoju būdu.

- 8.2. Vykstant poliesterio polimerizacijai ir gaminant poliesterio pluoštą į orą išmestų LOJ (lakiųjų organinių junginių) kiekis, išmatuotas per kiekvieną proceso etapą, kuriuo jie išmetami, įskaitant nenumatytai išmestą kiekį, ir išreikštas metiniu vidurkiu, neviršija 1,2 g/kg pagamintos poliesterio dervos. (LOJ — bet koks organinis junginys, kurio garų slėgis lygus 0,01 kPa arba didesnis, kai temperatūra lygi 293,15 K, arba kurio atitinkamas lakumas priklauso nuo tam tikrų naudojimo sąlygų).

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia išsamius dokumentus ir (arba) bandymo ataskaitas, įrodančius atitiktį šiam kriterijui, kartu su atitikties deklaracija.

9. Polipropilenas

Nenaudojami pigmentai, kurių pagrindinė sudedamoji dalis yra švinas.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia deklaraciją, kad medžiaga nebuvo naudojama.

TECHNOLOGINIŲ PROCESŲ IR CHEMIKALŲ KRITERIJAI

Tam tikrais atvejais šiame skirsnyje nustatyti kriterijai taikomi visiems gaminio gamybos etapams, įskaitant pluošto gamybą. Nepaisant to, pripažinta, kad perdirbtame pluošte gali būti tam tikrų dažų ar kitokių cheminių medžiagų, kuriems šie kriterijai netaikomi, bet tik tais atvejais, kai jie buvo naudoti ankstesniais pluošto būvio ciklo etapais.

10. Pluoštų ir verpalų pagalbinės ir apretavimo medžiagos

- 10.1. Dydis: ne mažiau kaip 95 % (sausosios masės) bet kurio verpalams naudojamų glito preparato sudedamųjų medžiagų yra pakankamai biologiškai skaidžios arba yra kaip nors kitaip perdirbamos.

Atsižvelgiama į bendrą kiekvienos sudedamosios dalies kiekį.

Vertinimas ir patikra. Šiuo atžvilgiu cheminė medžiaga laikoma pakankamai biologiškai skaidžia:

- jeigu išbandžius vienu iš metodų: OECD 301 A, OECD 301 E, ISO 7827, OECD 302 A, ISO 9887, OECD 302 B arba ISO 9888, per 28 dienas suskyla ne mažiau kaip 70 %,
- arba išbandžius vienu iš metodų: OECD 301 B, ISO 9439, OECD 301 C, OECD 302 C, OECD 301 D, ISO 10707, OECD 301 F, ISO 9408, ISO 10708 arba ISO 14593, per 28 dienas suskyla ne mažiau kaip 60 %,
- arba išbandžius vienu iš metodų: OECD 303 arba ISO 11733, per 28 dienas suskyla ne mažiau kaip 80 %,
- arba pateikiami lygiaverčio biologinio medžiagų, kurioms šie bandymų metodai netaikytini, skaidymo įrodymai.

Pareiškėjas pateikia atitinkamus dokumentus, saugos duomenų lapus, bandymo ataskaitas ir (arba) deklaracijas, nuroydamas minėtuosius bandymo metodus bei bandymo rezultatus ir įrodydamas visų naudotų glito preparatų atitiktį šiam kriterijui.

10.2. Verpimo tirpalų priedai, verpimo priedai ir pirminio verpimo paruošiamosios medžiagos (įskaitant karšimo alyvas, verpimo apdailos medžiagas ir tepalus): ne mažiau kaip 90 % (sausosios masės) sudedamųjų medžiagų yra pakankamai biologiškai skaidžios ar pašalinamos nuotekų valymo įrenginiuose.

Šis reikalavimas netaikomas antrojo verpimo paruošiamosioms medžiagoms (verpimo tepalams, kondicionavimo priemonėms), kūginių ričių alyvoms, apmetimo ir sukimo alyvoms, vaškam, mezgimo alyvoms, silikoninėms alyvoms ir neorganinėms medžiagoms. Atsižvelgiama į bendrą kiekvienos sudedamosios dalies kiekį.

Vertinimas ir patikra. Šiuo atžvilgiu cheminė medžiaga laikoma pakankamai biologiškai skaidžia arba pašalinama nuotekų valymo įrenginiuose:

- jeigu išbandžius vienu iš metodų: OECD 301 A, OECD 301 E, ISO 7827, OECD 302 A, ISO 9887, OECD 302 B arba ISO 9888, per 28 dienas suskyla ne mažiau kaip 70 %,
- arba išbandžius vienu iš metodų: OECD 301 B, ISO 9439, OECD 301 C, OECD 302 C, OECD 301 D, ISO 10707, OECD 301 F, ISO 9408, ISO 10708 arba ISO 14593, per 28 dienas suskyla ne mažiau kaip 60 %,
- arba išbandžius vienu iš metodų: OECD 303 arba ISO 11733, per 28 dienas suskyla ne mažiau kaip 80 %;
- arba pateikiami lygiaverčio medžiagų, kurioms šie bandymų metodai netaikytini, biologinio skaidymo arba pašalinimo įrodymai.

Pareiškėjas pateikia atitinkamus dokumentus, saugos duomenų lapus, bandymo ataskaitas ir (arba) deklaracijas, nuroydamas minėtuosius bandymo metodus bei bandymo rezultatus ir įrodydamas visų naudotų priedų ar paruošiamųjų medžiagų atitiktį šiam kriterijui.

10.3. Gaminį sudarančioje mineralinėje alyvoje policiklinių aromatinių angliavandenilių (PAA) yra mažiau kaip 3 % masės.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia atitinkamus dokumentus, saugos duomenų lapus, gaminio informacijos lapus arba deklaracijas, kuriose nurodytas policiklinių aromatinių angliavandenilių kiekis arba kurios patvirtina, kad nebuvo naudojami mineralinių alyvų turintys produktai.

11. Biocidiniai arba biostatiniai produktai

Vežant arba laikant produktus ir jų pusgaminius nenaudojama chlorofenolių (jų druskų ir esterių), PCB ir organiniai alavo junginiai.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia deklaraciją, kad šios medžiagos arba junginiai nebuvo naudojami su verpalais, audiniais ir galutiniais gaminiais. Jeigu ši deklaracija turėtų būti tikrinama, taikomas šis bandymo metodas ir ribinė vertė: tam tikrais atvejais ekstrahavimas, derivato gavimas su acetanhidridu, nustatymas kapiliarine dujų ir skysčių chromatografija su elektronų pagavos detekcija, ribinė vertė yra 0,05 ppm.

12. Nuvalymas arba pigmentų pašalinimas

Pigmentai nevalomi ir nešalinami sunkiųjų metalų druskomis (išskyrus geležies druskas) arba formaldehidu.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia deklaraciją, kad medžiagos nebuvo naudojamos.

13. Medžiagų pasunkinimas

Verpalai arba audiniai neturi būti pasunkinami cerio junginiais.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia deklaraciją, kad medžiagos nebuvo naudojamos.

14. Visi chemikalai ir cheminiai preparatai

Alkilfenoletoksilatai (APEO), linijiniai alkilbenzeno sulfonatai (LAS), bis(sukietintasis lajaus alkilas) dimetilamonio chloridas (DTDMAC), distearilo dimetilo amonio chloridas (DSDMAC), di(sukietintas lajus) dimetilamonio chloridas (DHTDMAC), etileno diamino tetraacetatas (EDTA) ir dietileno triamino pentaacetatas (DTPA) nenaudojami ir nėra kokio nors naudojamo preparato ar receptūros dalis.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia deklaraciją, kad medžiagos nebuvo naudojamos.

15. Plovikliai, audinių minkštikliai ir kompleksadariai

Kiekvienoje šlapiojo apdorojimo vietoje ne mažiau kaip 95 % naudojamų audinių minkštiklių, kompleksadarių ir ploviklių masės yra pakankamai biologiškai skaidūs arba gali būti pašalinami nuotekų valymo įrenginiuose.

Šis reikalavimas netaikomas ploviklių aktyviosioms paviršiaus medžiagoms ir audinių minkštikliams kiekvienoje šlapiojo apdorojimo vietoje (pastarosios medžiagos ir minkštikliai yra galutinai suskaidomi aerobiniu biologiniu skilimu).

Vertinimas ir patikra. Sąvokos „pakankamai biologiškai skaidi arba pašalinama medžiaga“ pateikta prie kriterijaus, taikomo pluoštų ir verpalų pagalbinėms ir apretavimo medžiagoms. Pareiškėjas pateikia atitinkamus dokumentus, saugos duomenų lapus, bandymo ataskaitas ir (arba) deklaracijas, kuriose nurodo minėtuosius bandymo metodus ir jų rezultatus ir kurios įrodo visų naudotų ploviklių, audinių minkštiklių ir kompleksadarių atitiktį šiam kriterijui.

Sąvoka „galutinis aerobinis biologinis skilimas“ turi būti aiškina taip, kaip nustatyta Europos Parlamento ir Tarybos ⁽¹⁾ reglamento (EB) Nr. 648/2004 III priede. Pareiškėjas pateikia atitinkamus dokumentus, saugos duomenų lapus, bandymo ataskaitas ir (arba) deklaracijas, kuriose nurodo minėtuosius bandymo metodus ir jų rezultatus ir kurios įrodo visų naudotų ploviklių aktyviųjų paviršiaus medžiagų ir audinių minkštiklių atitiktį šiam kriterijui.

16. Balikliai. Chloro junginiais nebalinami verpalai, audiniai ir galutiniai gaminiai

Šis reikalavimas netaikomas dirbtiniams celiuliozės pluoštams (žr. 6.1 kriterijų).

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia deklaraciją, kad chlorinti balikliai nebuvo naudojami.

17. Dažų priemonės. Pluoštas absorbuoja dažiklį (tirpųjį arba netirpųjį)

Naudojamuose dažuose esančios joninės priemonės neviršija šių ribų: Ag – 100 ppm; As – 50 ppm; Ba – 100 ppm; Cd – 20 ppm; Co – 500 ppm; Cr – 100 ppm; Cu – 250 ppm; Fe – 2 500 ppm; Hg – 4 ppm; Mn – 1 000 ppm; Ni – 200 ppm; Pb – 100 ppm; Se – 20 ppm; Sb – 50 ppm; Sn – 250 ppm; Zn – 1 500 ppm.

Į bet kurį metalą, kuris yra neatsiejama dažo molekulės dalis (pvz., metalų kompleksiniai dažai, tam tikri reaktyvieji dažai ir pan.), neatsižvelgiama vertinant atitiktį šioms vertėms, kurios skirtos tik priemonėms.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia atitikties deklaraciją.

18. Pigmentų priemonės. Pluoštas neabsorbuoja netirpiojo dažiklio

Naudojamuose pigmentuose esančios joninės priemonės neviršija šių ribų: As – 50 ppm; Ba – 100 ppm; Cd – 50 ppm; Cr – 100 ppm; Hg – 25 ppm; Pb – 100 ppm; Se – 100 ppm; Sb – 250 ppm; Zn – 1 000 ppm.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia atitikties deklaraciją.

⁽¹⁾ OL L 104, 2004 4 8, p. 1.

19. Kandikinis dažymas chromu

Kandikinis dažymas chromu draudžiamas.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia deklaraciją, kad medžiaga nebuvo naudota.

20. Metalų kompleksiniai dažai

Kai naudojami metalų kompleksiniai dažai, kurių pagrindinė sudedamoji dalis yra varis, chromas arba nikelis:

20.1. Jeigu metalų kompleksiniai dažai, skirti celiuliozei dažyti, yra dažų sudedamoji dalis, į nuotekų valymo įrenginius (tiek gamykloje, tiek už jos ribų) išleidžiama mažiau kaip 20 % kiekvieno iš naudotų (vykstant technologiniam procesui) metalų kompleksinių dažų.

Visų kitų dažymo procesų atveju, kai metalų kompleksiniai dažai yra dažų sudedamoji dalis, į nuotekų valymo įrenginius (tiek gamykloje, tiek už jos ribų) išleidžiama mažiau kaip 7 % kiekvieno iš naudotų (vykstant technologiniam procesui) metalų kompleksinių dažų.

Pareiškėjas pateikia deklaraciją, kad medžiagos nebuvo naudojamos, arba dokumentus ir bandymų, kurie buvo atlikti taikant šiuos metodus, ataskaitas: ISO 8288 variui, nikeliumi; EN 1233 chromui.

20.2. Išvalytame vandenyje teršalų kiekis neturi viršyti: Cu – 75 mg/kg (pluoštas, verpalai arba audinys); Cr – 50 mg/kg; Ni – 75 mg/kg.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia deklaraciją, kad medžiagos nebuvo naudojamos, arba dokumentus ir bandymų, kurie buvo atlikti taikant šiuos metodus, ataskaitas: ISO 8288 variui, nikeliumi; EN 1233 – chromui.

21. Azo dažikliai

Nenaudojami azodažikliai, kurie gali susijungti su bet kuriais iš nurodytųjų aromatinių aminių:

4-aminodiphenyl	(92-67-1)
Benzidine	(92-87-5)
4-chloro-o-toluidine	(95-69-2)
2-naphtylamine	(91-59-8)
o-amino-azotoluene	(97-56-3)
2-amino-4-nitrotoluene	(99-55-8)
p-chloroaniline	(106-47-8)
2,4-diaminoanisol	(615-05-4)
4,4'-diaminodiphenylmethane	(101-77-9)
3,3'-dichlorobenzidine	(91-94-1)
3,3'-dimethoxybenzidine	(119-90-4)
3,3'-dimethylbenzidine	(119-93-7)
3,3'-dimethyl-4,4'-diaminodiphenylmethane	(838-88-0)
p-cresidine	(120-71-8)
4,4'-oxydianiline	(101-80-4)

4,4'-thiodianiline	(139-65-1)
o-toluidine	(95-53-4)
2,4-diaminotoluene	(95-80-7)
2,4,5-trimethylaniline	(137-17-7)
4-aminoazobenzene	(60-09-3)
o-anisidine	(90-04-0)
2,4-Xylidine	
2,6-Xylidine	

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia deklaraciją, kad minėti dažikliai nebuvo naudojami. Jeigu šią deklaraciją būtina patikrinti, taikomas šis bandymo metodas: EN 14 362-1 ir 2. (*Pastaba.* Gali būti gaunamos klaidingos teigiamos vertės dėl 4-aminoazobenzeno buvimo, todėl rekomenduojama pateikti patvirtinimą).

22. Kancerogeniški, mutageniški arba toksiški reprodukcijai dažikliai

22.1. Neturi būti naudojama šių dažiklių:

- C. I. Bazinis raudonasis 9,
- C. I. Dispersinis mėlynasis 1,
- C. I. Rūgštinis raudonasis 26,
- C. I. Bazinis violetinis 14,
- C. I. Dispersinis oranžinis 11,
- C. I. Tiesioginis juodasis 38,
- C. I. Tiesioginis mėlynasis 6,
- C. I. Tiesioginis raudonasis 28,
- C. I. Dispersinis geltonasis 3.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia deklaraciją, kad šie dažikliai nebuvo naudojami.

22.2. Draudžiama naudoti dažomąsias medžiagas arba dažų preparatus, kurių daugiau kaip 0,1 % masės sudaro medžiagos, kurioms, teikiant paraišką, priskiriamos arba gali būti priskirtos bet kurios iš šių rizikos frazių (ar jų deriniai):

- R40 (riboti kancerogeninio poveikio įrodymai),
- R45 (gali sukelti vėžį),
- R46 (gali sukelti paveldimus genetinius pakenkimus),
- R49 (įkvėpus gali sukelti vėžį),

- R60 (gali pakenkti vaisingumui),
- R61 (gali pakenkti negimusiam kūdikiui),
- R62 (galima pakenkimo vaisingumui rizika),
- R63 (galima pakenkimo negimusiam kūdikiui rizika),
- R68 (galima negrįžtamo poveikio rizika),

kaip nustatyta Tarybos direktyvoje 67/548/EEB ⁽¹⁾.

Arba klasifikuoti galima pagal 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1272/2008 ⁽²⁾. Šiuo atveju į žaliavas draudžiama dėti kokių nors cheminių medžiagų arba preparatų, kuriems, teikiant paraišką, priskiriamos arba gali būti priskirtos bet kurios iš šių pavojingumo frazių (ar jų derinius): H351, H350, H340, H350i, H360F, H360D, H361f, H361d, H360FD, H361fd, H360Fd, H360Df, H341.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia deklaraciją, kad šie dažikliai nebuvo naudojami.

23. Potencialiai jautrinantys dažikliai

Nenaudojami šie dažikliai:

— C. I. Dispersinis mėlynasis 3	C.I. 61 505
— C. I. Dispersinis mėlynasis 7	C.I. 62 500
— C. I. Dispersinis mėlynasis 26	C.I. 63 305
— C. I. Dispersinis mėlynasis 35	
— C. I. Dispersinis mėlynasis 102	
— C. I. Dispersinis mėlynasis 106	
— C. I. Dispersinis mėlynasis 124	
— C.I. Dispersinis rudas 1	
— C. I. Dispersinis oranžinis 1	C.I. 11 080
— C. I. Dispersinis oranžinis 3	C.I. 11 005
— C. I. Dispersinis oranžinis 37	
— C. I. Dispersinis oranžinis 76 (anksčiau vadintas oranžiniu 37)	
— C. I. Dispersinis raudonasis 1	C.I. 11 110
— C. I. Dispersinis raudonasis 11	C.I. 62 015
— C. I. Dispersinis raudonasis 17	C.I. 11 210
— C. I. Dispersinis geltonasis 1	C.I. 10 345
— C. I. Dispersinis geltonasis 9	C.I. 10 375
— C. I. Dispersinis geltonasis 39	
— C. I. Dispersinis geltonasis 49	

⁽¹⁾ OL 196, 1967 8 16, p. 1.

⁽²⁾ OL L 353, 2008 12 31, p. 1.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia deklaraciją, kad šie dažikliai nebuvo naudoti.

24. Halogeninti poliesterio nešikliai

Halogeninti nešikliai nenaudojami.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia deklaraciją, kad šios medžiagos nebuvo naudojamos.

25. Marginimas

- 25.1. Naudojamose marginimo pastose neturi būti daugiau kaip 5 % lakiųjų organinių junginių, tokių kaip vaitspiritas (LOJ) – bet koks organinis junginys, kurio garų slėgis lygus 0,01 kPa arba didesnis, kai temperatūra lygi 293,15 K, arba kurio atitinkamas lakumas priklauso nuo tam tikrų naudojimo sąlygų).

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia deklaraciją, kad marginimas nebuvo naudojamas, arba atitinkamus atitiktį įrodančius dokumentus ir atitikties deklaraciją.

- 25.2. Neleidžiama marginti dažais, kurių pagrindinė sudedamoji dalis yra plastizolis.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia deklaraciją, kad marginimas nebuvo naudojamas, arba atitinkamus atitiktį įrodančius dokumentus ir atitikties deklaraciją.

26. Formaldehidas

Laisvojo ir iš dalies hidrolizuoto formaldehido kiekis pagamintame audinyje neviršija 20 ppm gaminiuose, skirtuose kūdikiams ir jaunesniems nei 3 metų vaikams, 30 ppm gaminiuose, kurie tiesiogiai liečiasi su oda, ir 75 ppm visuose kituose gaminiuose.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia deklaraciją, kad produktai, kuriuose yra formaldehido, nebuvo naudojami arba pateikia bandymo, kuris buvo atliktas taikant bandymo metodą EN ISO 14184–1, ataskaitą.

27. Nuotekų išleidimas iš šlapiojo apdorojimo vietų

- 27.1. Iš šlapiojo apdorojimo vietų (išskyrus neskalbto vilnos skalbimo ir linų mirkymo vietas) išleidžiamose išvalytose nuotekose (išvalytose gamykloje ar už jos ribų) CDS kiekis, išreikštas kaip metinis vidurkis, yra mažesnis kaip 25 g/kg.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia išsamius dokumentus ir bandymo, kuris buvo atliktas taikant ISO 6060 metodą, ataskaitas, įrodančias atitiktį šiam kriterijui, kartu su atitikties deklaracija.

- 27.2. Jeigu nuotekos yra valomos gamykloje ir išleidžiamos tiesiai į paviršinius vandenis, jų pH taip pat yra nuo 6 iki 9 (išskyrus tuos atvejus, kai vandens, į kurį išleidžiama, pH yra už šio diapazono ribų), o temperatūra ne aukštesnė kaip 40 °C (išskyrus tuos atvejus, kai vandens, į kurį išleidžiama, temperatūra yra didesnė kaip 40 °C).

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia dokumentus ir bandymo ataskaitas, įrodančius atitiktį šiam kriterijui, kartu su atitikties deklaracija.

28. Antipirenai

Gaminyje leidžiama naudoti tik chemine reakcija į polimero pluoštą absorbuojamus ar pluošto paviršių padengiančius antipirenus (reaktyviuosius antipirenus). Jeigu bet kokiems naudojamiems antipirenams yra priskirta kuri nors iš toliau nurodytų rizikos frazių, naudojant šiuos reaktyviuosius antipirenus jų cheminis pobūdis turėtų pakisti taip, kad jiems jau nebebūtų priskiriama jokia iš minėtų rizikos frazių (mažiau kaip 0,1 % antipireno ant apdorotų verpalų arba audinio gali išlaikyti tokią formą, kokią jis turėjo prieš panaudojimą).

— R40 (riboti kancerogeninio poveikio įrodymai),

— R45 (gali sukelti vėžį),

— R46 (gali sukelti paveldimus genetinius pakenkimus),

- R49 (įkvėpus gali sukelti vėžį),
- R50 (ypač toksiškas vandens organizmams),
- R51 (toksiškas vandens organizmams),
- R52 (kenksmingas vandens organizmams),
- R53 (gali turėti ilgalaikį žalingą poveikį vandens ekosistemai),
- R60 (gali pakenkti vaisingumui),
- R61 (gali pakenkti negimusiam kūdikiui),
- R62 (galima pakenkimo vaisingumui rizika),
- R63 (galima pakenkimo negimusiam kūdikiui rizika),
- R68 (galima negrįžtamo poveikio rizika),

kaip nustatyta Direktyvoje 67/548/EEB.

Minėti reikalavimai netaikomi tiems antipirenam, kurie tik fiziškai įmaišomi į polimero pluoštą ar tekstilės dangą (antipirenų priedams).

Arba klasifikuoti galima pagal 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1272/2008. Šiuo atveju į žaliavas draudžiama dėti kokių nors cheminių medžiagų arba preparatų, kuriems, teikiant paraišką, priskiriamos arba gali būti priskirtos šios pavojingumo frazės (ar jų deriniai): H351, H350, H340, H350i, H400, H410, H411, H412, H413, H360F, H360D, H361f, H361d, H360FD, H361fd, H360Fd, H360Df, H341.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia deklaraciją, kad antipirenų priedai nebuvo naudojami, nurodo, kokie reaktyvieji antipirenai buvo naudoti (jeigu jie buvo naudoti), ir pateikia dokumentus (pvz., saugos duomenų lapus) ir (arba) deklaracijas, įrodančias, jog šie antipirenai atitinka šį kriterijų.

29. **Netraukioji apdaila**

Halogenintos susitraukimą mažinančios medžiagos arba preparatai naudojami tik vilnų sluoksnums ir skalbtai žaliavinei vilnai.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia deklaraciją, kad medžiagos nebuvo naudojamos (išskyrus vilnų sluoksnums ir skalbtai žaliavinei vilnai).

30. **Audinių apdorojimo būdai**

Žodžių junginys „apdorojimo būdai“ reiškia bet kokią fizinių ar cheminių apdorojimą, kuriuo tekstilės audiniams suteikiama specialių ypatybių, pvz., minkštumas, nelaidumas vandeniui, tinkamumas lengvai prižiūrėti.

Draudžiama naudoti apdailos medžiagas arba preparatus, kurių sudėtyje daugiau kaip 0,1 % masės sudaro medžiagos, kurioms, teikiant paraišką, priskiriamos arba gali būti priskirtos bet kurios iš šių rizikos frazių (arba jų deriniai):

- R40 (riboti kancerogeninio poveikio įrodymai),
- R45 (gali sukelti vėžį),
- R46 (gali sukelti paveldimus genetinius pakenkimus),
- R49 (įkvėpus gali sukelti vėžį),
- R50 (ypač toksiškas vandens organizmams),

- R51 (toksiškas vandens organizmams),
- R52 (kenksmingas vandens organizmams),
- R53 (gali turėti ilgalaikį žalingą vandens ekosistemai),
- R60 (gali pakenkti vaisingumui),
- R61 (gali pakenkti negimusiam kūdikiui),
- R62 (galima pakenkimo vaisingumui rizika),
- R63 (galima pakenkimo negimusiam kūdikiui rizika),
- R68 (galima negrįžtamo poveikio rizika),

kaip nustatyta Direktyvoje 67/548/EEB.

Arba klasifikuoti galima pagal 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1272/2008. Šiuo atveju į žaliavas draudžiama dėti kokių nors cheminių medžiagų arba preparatų, kuriems, teikiant parašką, priskiriamos arba gali būti priskirtos šios pavojingumo frazės (ar jų deriniai): H351, H350, H340, H350i, H400, H410, H411, H412, H413, H360F, H360D, H361f, H361d, H360FD, H361fd, H360Fd, H360Df, H341.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia deklaraciją, kad apdailos medžiagos nebuvo naudojamos, arba, jeigu jos buvo naudojamos, nurodo, kokios apdailos medžiagos buvo naudojamos, ir pateikia dokumentus (pvz., saugos duomenų lapus) ir (arba) deklaracijas, įrodančias, jog šios apdailos medžiagos atitinka šį kriterijų.

31. Užpildai

31.1. Iš tekstilės pluoštų sudaryti užpildai atitinka tekstilės pluoštų kriterijus (Nr. 1–9), jeigu reikia.

31.2. Užpildai atitinka 11 kriterijų „Biocidiniai arba biostatiniai produktai“ ir 26 kriterijų „Formaldehidas“.

31.3. Plovikliai ir kiti chemikalai, naudojami užpildams (pūkams, plunksnoms, natūraliems arba sintetiniams pluoštams) plauti, atitinka 14 kriterijų „Pagalbiniai chemikalai“ ir 15 kriterijų „Plovikliai, audinių minkštikliai ir kompleksadariai“.

Vertinimas ir patikra. Kaip nurodyta prie atitinkamo kriterijaus.

32. Dangos, laminatai ir membranos

32.1. Iš poliuretano pagaminti gaminiai atitinka 3.1 papunktyje nustatytą kriterijų dėl organinių alavo junginių ir 3.2 papunktyje nustatytą kriterijų dėl aromatinių diizocianatų išmetimo į orą.

Vertinimas ir patikra. Kaip nurodyta prie atitinkamo kriterijaus.

32.2. Iš poliesterio pagaminti gaminiai atitinka 8.1 papunktyje nustatytą kriterijų dėl stibio kiekio ir 8.2 papunktyje nustatytą kriterijų dėl LOJ išmetimo vykstant polimerizavimo procesui.

Vertinimas ir patikra. Kaip nurodyta prie atitinkamo kriterijaus.

32.3. Dangoms, laminatams ir membranoms gaminti draudžiama naudoti plastifikatorius arba tirpiklius, kuriems, teikiant parašką, priskiriamos arba gali būti priskirtos bet kurios iš šių rizikos frazių (ar jų deriniai):

- R40 (riboti kancerogeninio poveikio įrodymai),
- R45 (gali sukelti vėžį),
- R46 (gali sukelti paveldimus genetinius pakenkimus),

- R49 (įkvėpus gali sukelti vėžį),
- R50 (ypač toksiškas vandens organizmams),
- R51 (toksiškas vandens organizmams),
- R52 (kenksmingas vandens organizmams),
- R53 (gali turėti ilgalaikį žalingą poveikį vandens ekosistemai),
- R60 (gali pakenkti vaisingumui),
- R61 (gali pakenkti negimusiam kūdikiui),
- R62 (galima pakenkimo vaisingumui rizika),
- R63 (galima pakenkimo negimusiam kūdikiui rizika),
- R68 (galima negrįžtamo poveikio rizika),

kaip nustatyta Direktyvoje 67/548/EEB.

Arba klasifikuoti galima pagal 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1272/2008. Šiuo atveju į žaliavas draudžiama dėti kokių nors cheminių medžiagų arba preparatų, kuriems, teikiant paraišką, priskiriamos arba gali būti priskirtos šios pavojingumo frazės (ar jų deriniai): H351, H350, H340, H350i, H400, H410, H411, H412, H413, H360F, H360D, H361f, H361d, H360FD, H361fd, H360Fd, H360Df, H341.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia deklaraciją, kad šie plastifikatoriai arba tirpikliai nebuvo naudojami.

32.4. į orą išmetamas LOJ kiekis neviršija 10 g C/kg.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia dokumentus ir bandymo ataskaitas, įrodančius atitiktį šiam kriterijui, kartu su atitikties deklaracija.

33. Energijos ir vandens naudojimas

Pareiškėjas pateikia duomenis apie gamyklose, kuriose atliekami šlapijo apdorojimo procesai, suvartojamą vandens ir energijos kieki.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjo prašoma pateikti pirmiau nurodytą informaciją.

TINKAMUMO NAUDOTI KRITERIJAI

Toliau pateikiami kriterijai taikomi dažytiems verpalams, pagamintam (-iems) audiniui (-iams) arba galutiniam gaminiui, atlikus atitinkamus bandymus.

34. Matmenų pakitimai, atsirandantys skalbiant ir džiovinant

Išskalbus ir išdžiovinus nustatomi matmenų pakitimai neviršija:

- užuolaidų ir baldų audinių, kuriuos galima skalbti ir nuimti: $\pm 2\%$,
- kitų austinių gaminių ir ilgaamžių neaustinių audinių, kitų megztinių gaminių arba kilpinių medvilninių rankšluosčių audinių: daugiau kaip -8% arba $+4\%$.

Šis kriterijus netaikomas:

- pluoštams arba verpalams,

- gaminiams, turintiems aiškų ženklą „tik sausasis valymas“ arba jam lygiavertį ženklą (tiek, kiek įprasta tokius gaminius taip ženklinti),
- baldų audiniams, kurių negalima nuimti ir skalbti.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia šias bandymų, kurie buvo atlikti taikant EN ISO 63 30 ir ISO 5077 standartus, ataskaitas: 3 kartus gaminyje skalbiamas esant ant gaminio nurodytai temperatūrai, po kiekvieno skalbimo ciklo džiovinama būgnyje džiovyklėje, jeigu ant gaminio nurodytos kitokios džiovinimo procedūros.

35. Spalvų atsparumas skalbimui

Spalvų atsparumas skalbimui yra ne mažesnis kaip 3–4 lygio, vertinant spalvos pasikeitimą, ir ne mažesnis kaip 3–4 lygio, vertinant dėmių atsiradimą.

Šis kriterijus netaikomas gaminiams, turintiems aiškų ženklą „tik sausasis valymas“ arba jam lygiavertį ženklą (tiek, kiek įprasta tokius gaminius taip ženklinti), baltiems gaminiams, nedažytiems ir nemargintiems gaminiams arba baldų audiniams, kurie neskalbiami.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia bandymo, kuris buvo atliktas taikant standartą ISO 105 C06, ataskaitas: (vienas skalbimas peroksoborato milteliais esant ant gaminio nurodytai temperatūrai).

36. Spalvų atsparumas prakaitui (rūgščiam, šarminiam)

Spalvų atsparumas prakaitui (rūgščiam, šarminiam) yra ne mažesnis kaip 3–4 lygio (spalvos pasikeitimas ir dėmių atsiradimas).

Nepaisant to, 3 lygis leidžiamas, jeigu audiniai yra dažyti tamsiomis spalvomis (standartinis intensyvumas $> 1/1$) ir yra pagaminti iš regeneruotos vilnos arba iš mišinio, turinčio daugiau kaip 20 % šilko.

Šis kriterijus netaikomas baltiems gaminiams, nedažytiems ir nemargintiems gaminiams, baldų audiniams, užuolaidoms ir panašioms vidaus apdailai skirtiems tekstilės gaminiams.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia bandymo, kuris buvo atliktas taikant standartą ISO 105 E04 (rūgštis ir šarmas, palyginama su daugiapluoščiu audiniu), ataskaitas.

37. Spalvų atsparumas šlapiam trinčiam

Spalvų atsparumas šlapiam trinčiam yra ne mažesnis kaip 2–3 lygio. Nepaisant to, 2 lygis leidžiamas indigu dažytiems džinsiniams audiniams.

Šis kriterijus netaikomas baltiems gaminiams, nedažytiems ir nemargintiems gaminiams.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia bandymo, kuris buvo atliktas taikant standartą EN:ISO 105 X12, ataskaitas.

38. Spalvų atsparumas sausam trinčiam

Spalvų atsparumas sausam trinčiam yra ne mažesnis kaip 4 lygio.

Nepaisant to, 3–4 lygis leidžiamas indigu dažytiems džinsiniams audiniams.

Šis kriterijus netaikomas baltiems gaminiams, nedažytiems ir nemargintiems gaminiams arba užuolaidoms ir panašioms vidaus apdailai skirtiems tekstilės gaminiams.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia bandymo, kuris buvo atliktas taikant standartą EN: ISO 105 X12, ataskaitas.

39. Spalvų atsparumas šviesai

Baldams, užuolaidoms arba apmušalams skirtų audinių spalvų atsparumas šviesai yra ne mažesnis kaip 5 lygio. Visų kitų gaminių spalvos atsparumas šviesai yra ne mažesnis kaip 4 lygio.

Nepaisant to, 4 lygis leidžiamas, kai baldams, užuolaidoms arba apmušalams skirti audiniai yra dažyti šviesiomis spalvomis (standartinis intensyvumas $< 1/12$) ir pagaminti iš mišinio, turinčio daugiau kaip 20 % vilnos ar kitokio keratinio pluošto, šilko, drobės ar kitokio karnienos pluošto.

Šis reikalavimas netaikomas čižuinių apvalkalams, čižuinių apsaugoms arba apatiniams baltiniams.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia bandymo, kuris buvo atliktas taikant standartą EN: ISO 105 B02, ataskaitas.

40. **Ekologiniame ženkle pateikiama informacija**

Ekologinio ženklo 2 langelyje pateikiamas šis tekstas:

- skatinamas tvaresnio pluošto naudojimas,
- ilgaamžiškumas ir aukšta kokybė,
- apribotas pavojingų cheminių medžiagų naudojimas.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia gaminio pakuotės su ženklu pavyzdį ir atitikties šiam kriterijui deklaraciją.
